

faler, indstiller derimod, at Lovforslaget fremmes i denne Samling i sin nuværende Skikkelse, men at der tillige nedsættes en Kommission som af Flertallet foreslaaet til at behandle alle de andre Arvefæsteafgifter, ogsaa de andre bornholmske Arvefæsteafgifter, der ikke falde paa de saakaldte tillagte Lynglodder. Jeg synes, at de bornholmske Arvefæstehusmænd, som Lovforslaget omfatter, ligesom danne en Undtagelse fra Reglerne om de almindelige Arvefæstere, og kunde derfor ønske, at de havde faaet deres Forhold ordnede ved Lov først. Jeg skal ikke komme nærmere ind paa at paavise, hvorledes de have været stillede, for det har jeg gjort ved forskellige Lejligheder her i Tinget, og det er ligeledes sket ret udførligt i Betænkningen, som jeg tillader mig at henvise til. Men da det har vist sig under Samraad i Udvalget, at den højtærede Finansminister ikke vil gaa med til at fremme Lovforslaget, som det foreligger, og da Flertallet følger ham heri, har jeg ikke meget Haab om at se Forslaget ophøjet til Lov, men jeg er dog glad ved, at alle ere enige om, at her formentlig burde foretages en Udjævning, og jeg er glad ved, at alle ere enige om, at der bør nedsættes en Kommission til at tage disse forskellige Arvefæsteafgifter op til samlet Overvejelse og eventuelt stille Forslag til en Udjævning og Afløsning i Penge, som kan blive billigere for Yderne, og hvorved man kan blive fri for alle disse Klager, som stadig komme frem fra forskellige Egne af Landet.

Den af Flertallet foreslaaede Dagsorden, som Mindretallet jo ogsaa subsidiært har tiltraadt, skal jeg ikke udtale mig om, før jeg har hørt Flertallets Ordfører selv motivere den. Jeg vil kun sige, at jeg agter at stemme for denne Dagsorden, naar den kommer til at foreligge til Afstemning. Med disse Udtalelser vil jeg altsaa anbefale, at Forslaget gennemføres, som det foreligger, og at der nedsættes en Kommission, som det her er foreslaaet.

Thomas Larsen: Ja, som ærede Medlemmer ville have hørt af den ærede Ordfører, indeholder jo Betænkningen et Flertals- og et Mindretalsforslag, og Flertalsforslaget gaar ud paa, at der nedsættes en Kommission, medens Mindretallet holder fast paa, at Lovforslaget, saaledes som det foreligger om en Afløsning af Arvefæsteafgifterne for de bornholmske Lyng- eller Udmærkslodder, allerede nu bliver Genstand for Lovgivning,

saaledes at der tilvejebringes en Afløsning eller en Udjævning. Det er altsaa Mindretallets principale Forslag, at man fastholder Lovforslagets Gennemførelse, medens begge Mindretallene dog subsidiært kunne slutte sig til Flertallets Forslag om Nedsættelse af en Kommission.

Flertallet kan ikke slutte sig til den af Mindretallet foreslaaede Fremgangsmaade. Hvis der i sin Tid er sket de bornholmske Fæstere Uret, saa vil Flertallet selvfølgelig gerne være med til at bøde derpaa gennem Lovgivningen, men hvorvidt det er Tilfældet, at der er sket dem Uret, forekommer det Flertallet, er ikke nu tilstrækkelig belyst. Der er neppe Tvivl om, at den ærede Ordfører har Ret i sin Fremstilling, naar han sagde, at den Fremgangsmaade, man i sin Tid benyttede overfor Fæsterne paa de bornholmske Lynglodder til Fastsættelse af de Arvefæsteafgifter, de skulde svare, har været meget urigtig. Det er der ikke Tvivl om. Men man kan dog ikke ganske bortse fra, at de nuværende Ejere af de nævnte Lynglodder frivilligt have overtaget disse med de Ejendommene paa hvilende Afgifter og ganske sikkert ogsaa have taget Hensyn til disse Afgifter, den Gang de købte Ejendommene, og have faaet dem delvis erstattede i Købesummen. Det forekommer mig altsaa, at dette er et Forhold, som kunde trænge til at blive noget nøjere udredet, end det hidtil har været Tilfældet: hvorvidt og i hvilken Udstrækning disse Afgifter kunne siges at have uretfærdige Virkninger overfor de nuværende Ejere.

Men et andet Hensyn har dog været overvejende for Flertallet. Det er nemlig bekendt, at der ogsaa fra adskillige andre Egne af Landet foreligger Krav og Ønske om at faa afløst Afgifter, som ere beslægtede med dem, der her er Tale om. Der har jo saaledes ogsaa fra Ærø været Krav om at faa afløst beslægtede Afgifter dernede og ligeledes ogsaa fra de 8 Sogne nede i Sydjylland og flere andre Steder, og der er for Flertallet ikke Tvivl om, at hvis man virkelig gav sig til at lovgive angaaende disse Forhold for et enkelt Sted i Landet, saa vilde disse Krav komme frem med fornyet Styrke og ogsaa i forøget Tal, og der vilde løbe med adskillige Afgifter, hvis privatrettlige Oprindelse vistnok maa anses for at være utvivlsom. Der vil kunne komme Krav frem, som maaske ogsaa ville vise sig at være ligesaa berettigede, som Kravene fra Bornholm og Frederiksborg Amt ere. Derfor har det